

mù lù

目录

fó shuō yuán qǐ shèng dào jīng
佛说缘起圣道经 03

fó shuō dào gǎn jīng
佛说稻秆经 14

fó shuō yuán qǐ shèng dào jīng

佛说缘起圣道经

táng sān zàng fǎ shī xuán zàng fèng zhào yì

唐三藏法师玄奘奉诏译

rú shì wǒ wén yī shí báo qié fàn zài shì luó
如是我闻。一时薄伽梵在室罗

fá guó zhù shì duō lín gěi gū dú yuán yǔ dà bǐ qiū
筏国住誓多林给孤独园。与大比丘

zhòng qiān èr bǎi wǔ shí rén jù jí zhū pú sà mó hē
众千二百五十人俱。及诸菩萨摩诃

sà děng wú liàng dà zhòng
萨等无量大众。

ěr shí shì zūn gào zhū dà zhòng wú wèi zhèng dé
尔时世尊告诸大众。吾未证得

sān pú tí shí dú chù kòng xián jì rán yàn zuò fā yì
三菩提时。独处空闲寂然宴坐发意

sī wéi shèn qí shì jiān chén lún kǔ hǎi dōu bù jué zhī
思惟。甚奇世间沉沦苦海。都不觉知

chū lí zhī fǎ shēn kě āi mǐn wèi suī yǒu shēng yǒu lǎo
出离之法。深可哀愍。谓虽有生有老

yǒu sǐ cǐ méi bǐ shēng ér zhū yǒu qíng bù néng rú shí
有死此没彼生。而诸有情不能如实

zhī shēng lǎo sǐ chū lí zhī fǎ
知生老死出离之法。

wǒ fù sī wéi yóu shuí yǒu gù ér yǒu lǎo sǐ
我复思惟。由谁有故而有老死。

rú shì lǎo sǐ fù yóu hé yuán wǒ yú cǐ shì rú lǐ
如是老死复由何缘。我于此事如理

sī shí biànshēng rú shì rú shí xiànguān yóu yǒu shēng
思时。便生如是如实现观。由有生

gù biàn yǒu lǎo sǐ rú shì lǎo sǐ yóu shēng wéi yuán wǒ
故便有老死。如是老死由生为缘。我

fù sī wéi yóu shuí yǒu gù ér dé yǒu shēng rú shì
复思惟。由谁有故而得有生。如是

shēng zhě fù yóu hé yuán wǒ yú cǐ shì rú lǐ sī shí
生者复由何缘。我于此事如理思时。

biànshēng rú shì rú shí xiànguān yóu yǒu yǒu gù biàn dé
便生如是如实现观。由有有故便得

yǒu shēng rú shì shēng zhě yóu yǒu wéi yuán wǒ fù sī
有生。如是生者由有为缘。我复思

wéi yóu shuí yǒu gù ér dé yǒu yǒu rú shì yǒu zhě fù
惟。由谁有故而得有有。是有者复

yóu hé yuán wǒ yú cǐ shì rú lǐ sī shí biànshēng rú
由何缘。我于此事如理思时。便生如

shì rú shí xiànguān yóu yǒu qǔ gù biàn dé yǒu yǒu rú
是如实现观。由有取故便得有有。如

shì yǒu zhě yóu qǔ wéi yuán wǒ fù sī wéi yóu shuí yǒu
是有者由取为缘。我复思惟。由谁有

gù ér dé yǒu qǔ rú shì qǔ zhě fù yóu hé yuán wǒ
故而得有取。如是取者复由何缘。我

yú cǐ shì rú lǐ sī shí biànshēng rú shì rú shí xiànguān
于此事如理思时。便生如是如实现

guān yóu yǒu ài gù biàn dé yǒu qǔ rú shì qǔ zhě yóu
观。由有爱故便得有取。如是取者由
ài wéi yuán wǒ fù sī wéi yóu shuí yǒu gù ér dé yǒu
爱为缘。我复思惟。由谁有故而得有
ài rú shì ài zhě fù yóu hé yuán wǒ yú cǐ shì rú
爱。如是爱者复由何缘。我于此事如
lǐ sī shí biànshēng rú shì rú shí xiàn guān yóu yǒu shòu
理思时。便生如是如实现观。由有受
gù biàn dé yǒu ài rú shì ài zhě yóu shòu wéi yuán wǒ
故便得有爱。如是爱者由受为缘。我
fù sī wéi yóu shuí yǒu gù ér dé yǒu shòu rú shì shòu
复思惟。由谁有故而得有受。如是受
zhě fù yóu hé yuán wǒ yú cǐ shì rú lǐ sī shí biàn
者复由何缘。我于此事如理思时。便
shēng rú shì rú shí xiàn guān yóu yǒu chù gù biàn dé yǒu
生如是如实现观。由有触故便得有
shòu rú shì shòu zhě yóu chù wéi yuán wǒ fù sī wéi
受。如是受者由触为缘。我复思惟。
yóu shuí yǒu gù ér dé yǒu chù rú shì chù zhě fù yóu
由谁有故而得有触。如是触者复由
hé yuán wǒ yú cǐ shì rú lǐ sī shí biànshēng rú shì
何缘。我于此事如理思时。便生如是
rú shí xiàn guān yóu yǒu liù chù biàn dé yǒu chù rú shì
如实现观。由有六处便得有触。如是
chù zhě liù chù wéi yuán wǒ fù sī wéi yóu shuí yǒu gù
触者六处为缘。我复思惟。由谁有故

ér yǒu liù chù rú shì liù chù fù yóu hé yuán wǒ yú
而有六处。如是六处复由何缘。我于

cǐ shì rú lǐ sī shí biànshēng rú shì rú shí xiànguān
此事如理思时。便生如是如实现观。

yóu yǒu míng sè biàn yǒu liù chù rú shì liù chù míng sè
由有名色便有六处。如是六处名色

wéi yuán wǒ fù sī wéi yóu shuí yǒu gù ér yǒu míng
为缘。我复思惟。由谁有故而有名

sè rú shì míng sè fù yóu hé yuán wǒ yú cǐ shì rú
色。如是名色复由何缘。我于此事如

lǐ sī shí biànshēng rú shì rú shí xiànguān yóu yǒu shí
理思时。便生如是如实现观。由有识

gù biàn yǒu míng sè rú shì míng sè yóu shí wéi yuán wǒ
故便有名色。如是名色由识为缘。我

qí cǐ shí yì biàn tuì huán bú yuè dù zhuǎn wèi shí wéi
齐此识意便退还还不越度转。谓识为

yuán ér yǒu míng sè míng sè wéi yuán ér yǒu liù chù liù
缘而有名色。名色为缘而有六处。六

chù wéi yuán ér yǒu qí chù chù wéi yuán shòu shòu wéi yuán
处为缘而有其触。触为缘受。受为缘

ài ài wéi yuán qǔ qǔ wéi yuán yǒu yǒu wéi yuán shēng
爱。爱为缘取。取为缘有。有为缘生。

shēng wéi yuán gù biàn yǒu lǎo sǐ chóu tàn yōu kǔ rǎo nǎo
生为缘故便有老死愁叹忧苦扰恼

shēng qǐ rú shì jī jí chún dà kǔ jù
生起。如是积集纯大苦聚。

wǒ fù sī wéi wú yǒu shuí gù ér wú lǎo sǐ
我复思惟。无有谁故而无老死。

yóu shuí miè gù lǎo sǐ suí miè wǒ jí yú cǐ rú lǐ
由谁灭故老死随灭。我即于此如理

sī shí biànshēng rú shì rú shí xiànguān wú yǒu shēng
思时。便生如是如实现观。无有生

gù biàn wú lǎo sǐ yóu shēng miè gù lǎo sǐ suí miè wǒ
故便无老死。由生灭故老死随灭。我

fù sī wéi wú yǒu shuí gù ér wú yǒu shēng yóu shuí miè
复思惟。无有谁故而无有生。由谁灭

gù cǐ shēng suí miè wǒ jí yú cǐ rú lǐ sī shí biàn
故此生随灭。我即于此如理思时。便

shēng rú shì rú shí xiànguān wú yǒu yǒu gù biàn wú yǒu
生如是如实现观。无有有故便无有

shēng yóu yǒu miè gù shēng jí suí miè wǒ fù sī wéi
生。由有灭故生即随灭。我复思惟。

wú yǒu shuí gù ér wú yǒu yǒu yóu shuí miè gù cǐ yǒu
无有谁故而无有有。由谁灭故此有

suí miè wǒ jí yú cǐ rú lǐ sī shí biànshēng rú shì
随灭。我即于此如理思时。便生如是

rú shí xiànguān wú yǒu qǔ gù biàn wú yǒu yǒu yóu qǔ
如实现观。无有取故便无有有。由取

miè gù yǒu jí suí miè wǒ fù sī wéi wú yǒu shuí gù
灭故有即随灭。我复思惟。无有谁故

ér wú yǒu qǔ yóu shuí miè gù cǐ qǔ suí miè wǒ jí
而无有取。由谁灭故此取随灭。我即

yú cǐ rú lǐ sī shí biànshēng rú shì rú shí xiànguān
于此如理思时。便生如是如实现观。

wú yǒu ài gù biàn wú yǒu qǔ yóu ài miè gù qǔ jí
无有爱故便无有取。由爱灭故取即

suí miè wǒ fù sī wéi wú yǒu shuí gù ér wú yǒu
随灭。我复思惟。无有谁故而无有

ài yóu shuí miè gù cǐ ài suí miè wǒ jí yú cǐ rú
爱。由谁灭故此爱随灭。我即于此如

lǐ sī shí biànshēng rú shì rú shí xiànguān wú yǒu shòu
理思时。便生如是如实现观。无有受

gù biàn wú yǒu ài yóu shòu miè gù ài jí suí miè wǒ
故便无有爱。由受灭故爱即随灭。我

fù sī wéi wú yǒu shuí gù ér wú yǒu shòu yóu shuí miè
复思惟。无有谁故而无有受。由谁灭

gù cǐ shòu suí miè wǒ jí yú cǐ rú lǐ sī shí biàn
故此受随灭。我即于此如理思时。便

shēng rú shì rú shí xiànguān wú yǒu chù gù biàn wú yǒu
生如是如实现观。无有触故便无有

shòu yóu chù miè gù shòu jí suí miè wǒ fù sī wéi
受。由触灭故受即随灭。我复思惟。

wú yǒu shuí gù ér wú yǒu chù yóu shuí miè gù cǐ chù
无有谁故而无有触。由谁灭故此触

suí miè wǒ jí yú cǐ rú lǐ sī shí biànshēng rú shì
随灭。我即于此如理思时。便生如是

rú shí xiànguān wú liù chù gù biàn wú yǒu chù liù chù
如实现观。无六处故便无有触。六处

miè gù chù jí suí miè wǒ fù sī wéi wú yǒu shuí gù
灭故触即随灭。我复思惟。无有谁故

ér wú liù chù yóu shuí miè gù liù chù suí miè wǒ jí
而无六处。由谁灭故六处随灭。我即

yú cǐ rú lǐ sī shí biànshēng rú shì rú shí xiànguān
于此如理思时。便生如是如实现观。

wú míng sè gù biàn wú liù chù míng sè miè gù liù chù
无名色故便无六处。名色灭故六处

suí miè wǒ fù sī wéi wú yǒu shuí gù ér wú míng
随灭。我复思惟。无有谁故而无名

sè yóu shuí miè gù míng sè suí miè wǒ jí yú cǐ rú
色。由谁灭故名色随灭。我即于此如

lǐ sī shí biànshēng rú shì rú shí xiànguān wú yǒu shí
理思时。便生如是如实现观。无有识

gù biàn wú míng sè yóu shí miè gù míng sè suí miè wǒ
故便无名色。由识灭故名色随灭。我

fù sī wéi wú yǒu shuí gù ér wú yǒu shí yóu shuí miè
复思惟。无有谁故而无有识。由谁灭

gù cǐ shí suí miè wǒ jí yú cǐ rú lǐ sī shí biàn
故此识随灭。我即于此如理思时。便

shēng rú shì rú shí xiànguān wú yǒu xíng gù biàn wú yǒu
生如是如实现观。无有行故便无有

shí yóu xíng miè gù shí jí suí miè wǒ fù sī wéi
识。由行灭故识即随灭。我复思惟。

wú yǒu shuí gù ér wú yǒu xíng yóu shuí miè gù cǐ xíng
无有谁故而无有行。由谁灭故此行

suí miè wǒ jí yú cǐ rú lǐ sī shí biànshēng rú shì
随灭。我即于此如理思时。便生如是

rú shí xiànguān wú wú míng gù biàn wú yǒu xíng wú míng
如实现观。无无明故便无有行。无明

miè gù xíng jí suí miè yóu xíng miè gù shí yì suí miè
灭故行即随灭。由行灭故识亦随灭。

yóu shí miè gù míng sè suí miè míng sè miè gù liù chù
由识灭故名色随灭。名色灭故六处

suí miè liù chù miè gù chù yì suí miè yóu chù miè gù
随灭。六处灭故触亦随灭。由触灭故

shòu yì suí miè yóu shòu miè gù ài yì suí miè yóu ài
受亦随灭。由受灭故爱亦随灭。由爱

miè gù qǔ yì suí miè yóu qǔ miè gù yǒu yì suí miè
灭故取亦随灭。由取灭故有亦随灭。

yóu yǒu miè gù shēng yì suí miè yóu shēng miè gù lǎo sǐ
由有灭故生亦随灭。由生灭故老死

chóu tàn yōu kǔ rǎo nǎo jiē yì suí miè rú shì yǒng miè
愁叹忧苦扰恼皆亦随灭。如是永灭

chún dà kǔ jù
纯大苦聚。

wǒ fù wéi wǒ jīn zhèng dé jiù dào jiù jìng jiù
我复惟。我今证得旧道旧径旧

suǒ xíng jì gǔ xī zhū xiān zhī suǒ yóu lǚ
所行迹古昔诸仙之所游履。

pì rú yǒu rén yóu xíng kuàng yě yǎn huì chóu lín
譬如有人游行旷野岭秽稠林。

xū rán zhí yù jiù dào jiù jìng jiù suǒ xíng jì gǔ xī zhū
歛然值遇旧道旧径旧所行迹古昔诸

rén cháng suǒ yóu lǚ bǐ jí xún xíng jì xún xíng yǐ
人尝所游履。彼即寻行。既寻行已。

jiàn jiù chéng guō gǔ xī wáng dōu yuán lín chí zhǎo wú bú
见旧城郭古昔王都。园林池沼无不

jù zú jìng miào jiē qú shèn kě ài lè qí rén jiàn
具足。净妙街衢甚可爱乐。其人见

yǐ rú shì sī wéi wǒ jīn yí yīng sù yì wáng suǒ qǐ
已。如是思惟。我今宜应速诣王所启

bái sī shì ěr shí bǐ rén biàn dào wáng suǒ qǐ bái wáng
白斯事。尔时彼人便到王所。启白王

yán dài wáng dāng zhī wǒ yǒu yīn yuán yóu xíng kuàng yě yǎn
言。大王当知。我有因缘游行旷野嶮

huì chóu lín xū rán zhí yù jiù dào jiù jìng jiù suǒ xíng
秽稠林。歛然值遇旧道旧径旧所行

jì gǔ xī zhū rén cháng suǒ yóu lǚ wǒ jí xún xíng jì
迹古昔诸人尝所游履。我即寻行。既

xún xíng yǐ jiàn jiù chéng guō gǔ xī wáng dōu yuán lín chí
寻行已见旧城郭古昔王都。园林池

zhǎo wú bú jù zú jìng miào jiē qú shèn kě ài lè dà
沼无不具足。净妙街衢甚可爱乐大

wáng jīn zhě ruò dōu bǐ chéng dìng shǐ dài wáng chāng lóng
王。今者若都彼城。定使大王昌隆

guǎng dà ān yǐn fēng lè rén mín chì shèng ěr shí qí
广大。安隐丰乐人民炽盛。尔时其

wáng biàn dōu bǐ chéng hòu shí wáng dōu chāng lóng guǎng dà
王便都彼城。后时王都昌隆广大。

ān yīn fēng lè rén mín chì shèng
安隐丰乐人民炽盛。

wǒ yì rú shì jīn yì zhèng dé jiù dào jiù jìng
我亦如是。今已证得旧道旧径

jiù suǒ xíng jì gǔ xī zhū xiān cháng suǒ yóu lǚ hé děng
旧所行迹古昔诸仙尝所游履。何等

míng wéi jiù dào jiù jìng jiù suǒ xíng jì gǔ xī zhū xiān cháng
名为旧道旧径旧所行迹古昔诸仙尝

suǒ yóu lǚ dāng zhī jí shì bā zhī shèng dào wèi chū
所游履。当知即是八支圣道。谓初

zhèng jiàn cì zhèng sī wéi zhèng yǔ zhèng yè zhèng mìng zhèng
正见次正思惟。正语正业。正命正

qín zhèng niàn zhèng dìng wéi zhì dì bā rú shì míng
勤。正念正定。惟至第八。如是名

wéi jiù dào jiù jìng jiù suǒ xíng jì gǔ xī zhū xiān cháng suǒ
为旧道旧径旧所行迹古昔诸仙尝所

yóu lǚ wǒ xī xún xíng jì xún xíng yì céng jiàn lǎo
游履。我昔寻行。既寻行已。曾见老

sǐ jiàn lǎo sǐ jí jiàn lǎo sǐ miè jiàn yú lǎo sǐ
死。见老死集。见老死灭。见于老死

qù miè xíng jì rú shì céng jiàn shēng yǒu qǔ ài shòu chù
趣灭行迹。如是曾见生有取爱受触

liù chù míng sè shí xíng céng jiàn xíng jí céng jiàn xíng
六处名色识行。曾见行集。曾见行

miè céng jiàn yú xíng qù miè xíng jì wǒ yú cǐ fǎ zì
灭。曾见于行趣灭行迹。我于此法自
rán tōng dá xiànděng jué yǐ gào zhū bǐ qiū zhū bǐ qiū
然通达。现等觉已。告诸比丘诸比丘
ní wū bō suǒ jiā wū bō sī jiā jí gào zhǒngzhǒng wài
尼邬波索迦邬波斯迦。及告种种外
dào shā mén zhū pó luó mén zá chū jiā lèi wú liàng dà
道沙门诸婆罗门杂出家类无量大
zhòng shì zhū bǐ qiū ruò yú cǐ zhōng néng zhèng xiū
众。是诸比丘。若于此中。能正修
xíng chéng néng zhèng zhě biàn néng zhèng dé zhèng lǐ fǎ shàn
行成能证者。便能证得正理法善。
zhū bǐ qiū bǐ qiū ní wū bō suǒ jiā wū bō sī jiā wú
诸比丘比丘尼邬波索迦邬波斯迦无
liàng dà zhòng ruò yú cǐ zhōng néng zhèng xiū xíng chéng néng
量大众。若于此中。能正修行成能
zhèng zhě biàn néng zhèng dé zhèng lǐ fǎ shàn rú shì nǎi
证者。便能证得正理法善。如是乃
néng zēng guǎng fàn hàng yì dāng ráo yì wú liàng zhòng shēng wéi
能增广梵行亦当饶益无量众生。为
zhū tiān rén zhèng shàn kāi shì shí zhū bǐ qiū jí zhū pú
诸天入正善开示。时诸比丘及诸菩
sà mó hē sà děng wú liàng dà zhòng wén fó suǒ shuō tàn
萨摩诃萨等无量大众。闻佛所说叹
wèi céng yǒu jiē dà huān xǐ xìn shòu fèng xíng
未曾有。皆大欢喜信受奉行。

fó shuō dào gǎn jīng

佛说稻秆经

shī yì rén míng fù dōng jìn lù
失译人名附东晋录

rú shì wǒ wén yī shí báo qié fàn zhù
如是我闻。一时。薄伽梵。住

wáng shě chéng qí shé jué shān yǔ dà bǐ qiū zhòng qiān èr
王舍城耆闍崛山。与大比丘众千二

bǎi wǔ shí rén jí zhū pú sà mó hē sà jù ěr shí
百五十人。及诸菩萨摩诃萨俱。尔时

jù shòu shè lì zǐ wǎng mí lè pú sà mó hē sà jīng
具寿舍利子。往弥勒菩萨摩诃萨经

xíng zhī chù dào yǐ gòng xiāng wèi wèn jù zuò pán tuó
行之处到已。共相慰问。俱坐盘陀

shí shàng shì shí jù shòu shè lì zǐ xiàng mí lè pú
石上。是时具寿舍利子。向弥勒菩

sà mó hē sà zuò rú shì yán mí lè jīn rì shì
萨摩诃萨。作如是言。弥勒。今日世

zūn guān jiàn dào yù gào zhū bǐ qiū zuò rú shì shuō
尊观见稻芋。告诸比丘。作如是说。

zhū bǐ qiū ruò jiàn yīn yuán bǐ jí jiàn fǎ ruò jiàn
诸比丘。若见因缘。彼即见法。若见

yú fǎ jí néng jiàn fó zuò shì yǔ yǐ mò rán wú
于法。即能见佛。作是语已。默然无

yán mí lè shàn shì hé gù zuò rú shì shuō qí shì
言。弥勒。善逝何故作如是说。其事

yún hé hé zhě yīn yuán hé zhě shì fǎ hé zhě shì
云何。何者因缘。何者是法。何者是
fó yún hé jiàn yīn yuán jí néng jiàn fǎ yún hé jiàn fǎ
佛。云何见因缘即能见法。云何见法
jí néng jiàn fó zuò shì yǔ yǐ mí lè pú sà mó hē
即能见佛。作是语已。弥勒菩萨摩诃
sà dá jù shòu shè lì zǐ yán jīn fó fǎ wáng zhèng biàn
萨。答具寿舍利子言。今佛法王正遍
zhī gào zhū bī qiū ruò jiàn yīn yuán jí néng jiàn fǎ ruò
知告诸比丘。若见因缘即能见法。若
jiàn yú fǎ jí néng jiàn fó zhě cǐ zhōng hé zhě shì yīn
见于法即能见佛者。此中何者是因
yuán yán yīn yuán zhě cǐ yǒu gù bǐ yǒu cǐ shēng gù
缘。言因缘者。此有故彼有。此生故
bǐ shēng suǒ wèi wú míng yuán xíng xíng yuán shí shí yuán
彼生。所谓无明缘行。行缘识。识缘
míng sè míng sè yuán liù rù liù rù yuán chù chù yuán
名色。名色缘六入。六入缘触。触缘
shòu shòu yuán ài ài yuán qǔ qǔ yuán yǒu yǒu yuán
受。受缘爱。爱缘取。取缘有。有缘
shēng shēng yuán lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo ér dé shēng
生。生缘老死愁叹苦忧恼而得生
qǐ rú shì wéi shēng chún jí dà kǔ zhī jù cǐ zhōng
起。如是唯生纯极大苦之聚。此中
wú míng miè gù xíng miè xíng miè gù shí miè shí miè gù
无明灭故行灭。行灭故识灭。识灭故

míng sè miè míng sè miè gù liù rù miè liù rù miè gù
名色灭。名色灭故六入灭。六入灭故
chù miè chù miè gù shòu miè shòu miè gù ài miè ài
触灭。触灭故受灭。受灭故爱灭。爱
miè gù qǔ miè qǔ miè gù yǒu miè yǒu miè gù shēng
灭故取灭。取灭故有灭。有灭故生
miè shēng miè gù lǎo sǐ chóu tàn kǔ yōu nǎo dé miè rú
灭。生灭故老死愁叹苦忧恼得灭。如
shì wéi miè chún jí dà kǔ zhī jù cǐ shì shì zūn suǒ
是唯灭纯极大苦之聚。此是世尊所
shuō yīn yuán zhī fǎ hé zhě shì fǎ suǒ wèi bā shèng dào
说因缘之法。何者是法。所谓八圣道
zhī zhèng jiàn zhèng sī wéi zhèng yǔ zhèng yè zhèng
支。正见、正思惟、正语、正业、正
mìng zhèng jīng jìn zhèng niàn zhèng dìng cǐ shì bā
命、正精进、正念、正定、此是八
shèng dào guǒ jí niè pán shì zūn suǒ shuō míng zhī
圣道。果、及涅槃。世尊所说。名之
wéi fǎ hé zhě shì fó suǒ wèi zhī yī qiè fǎ zhě
为法。何者是佛。所谓知一切法者。
míng zhī wéi fó yǐ bǐ huì yǎn jí fǎ shēn néng jiàn zuò
名之为佛。以彼慧眼及法身。能见作
pú tí xué wú xué fǎ gù yún hé jiàn yīn yuán
菩提、学、无学法故。云何见因缘。
rú fó suǒ shuō ruò néng jiàn yīn yuán zhī fǎ cháng wú
如佛所说。若能见因缘之法。常、无

shòu lí shòu rú shí xìng wú cuò miù xìng wú
寿。离寿。如实性。无错谬性。无

shēng wú qǐ wú zuò wú wéi wú zhàng ài wú
生。无起。无作。无为。无障碍。无

jìng jiè jì jìng wú wèi wú qīn duó bú jì jìng
境界。寂静。无畏。无侵夺。不寂静

xiàng zhě shì yě ruò néng rú shì yú fǎ yì jiàn
相者。是也。若能如是。于法亦见

cháng wú shòu lí shòu rú shí xìng wú cuò miù
常。无寿。离寿。如实性。无错谬

xìng wú shēng wú qǐ wú zuò wú wéi wú zhàng
性。无生。无起。无作。无为。无障

ài wú jìng jiè jì jìng wú wèi wú qīn duó bú
碍。无境界。寂静。无畏。无侵夺。不

jì jìng xiàng zhě dé zhèng zhì gù néng wù shèng fǎ
寂静相者。得正智故。能悟胜法。

yǐ wú shàng fǎ shēn ér jiàn yú fó wèn yuē hé gù míng
以无上法身而见于佛。问曰。何故名

yīn yuán dá yuē yǒu yīn yǒu yuán míng wéi yīn yuán
因缘。答曰。有因有缘。名为因缘。

fēi wú yīn wú yuán gù shì gù míng wéi yīn yuán zhī fǎ
非无因无缘故。是故名为因缘之法。

shì zūn lüè shuō yīn yuán zhī xiàng bǐ yuán shēng guǒ rú
世尊略说因缘之相。彼缘生果。如

lái chū xiàn ruò bù chū xiàn fǎ xìng cháng zhù nǎi zhì fǎ
来出现若不出现。法性常住。乃至法

xìng fǎ zhù xìng fǎ dìng xìng yǔ yīn yuán xiāng yīng
性。法住性。法定性。与因缘相应

xìng zhēn rú xìng wú cuò miù xìng wú biàn yì xìng zhēn
性。真如性。无错谬性。无变异性。真

shí xìng shí jì xìng bù xū wàng xìng bù diān dǎo xìng
实性。实际性。不虚妄性。不颠倒性

děng zuò rú shì shuō cǐ yīn yuán fǎ yǐ qí èr zhǒng
等。作如是说。此因缘法。以其二种

ér dé shēng qǐ yún hé wéi èr suǒ wèi yīn xiāng yīng
而得生起。云何为二。所谓因相应。

yuán xiāng yīng bǐ fù yǒu èr wèi wài jí nèi cǐ
缘相应。彼复有二。谓外及内。此

zhōng hé zhě shì wài yīn yuán fǎ yīn xiāng yīng suǒ wèi cóng
中何者是外因缘法因相应。所谓从

zhǒng shēng yá cóng yá shēng yè cóng yè shēng jīng cóng
种生芽。从芽生叶。从叶生茎。从

jīng shēng jié cóng jié shēng suì cóng suì shēng huā cóng
茎生节。从节生穗。从穗生花。从

huā shēng shí ruò wú yǒu zhǒng yá jí bù shēng nǎi
花生实。若无有种。芽即不生。乃

zhì ruò wú yǒu huā shí yì bù shēng yǒu zhǒng yá shēng
至若无有花。实亦不生。有种芽生。

rú shì yǒu huā shí yì dé shēng bǐ zhǒng yì bú zuò shì
如是有花实亦得生。彼种亦不作是

niàn wǒ néng shēng yá yá yì bú zuò shì niàn wǒ cóng
念。我能生芽。芽亦不作是念。我从

zhǒngshēng nǎi zhì huā yì bú zuò shì niàn wǒ néng shēng
种生。乃至花亦不作是念。我能生

shí shí yì bú zuò shì niàn wǒ cóng huā shēng suī rán
实。实亦不作是念。我从花生。虽然。

yǒu zhǒng gù ér yá dé shēng rú shì yǒu huā gù shí
有种故而芽得生。如是有花故。实

jí ér néng chéng jiù yīng rú shì guān wài yīn yuán fǎ yīn
即而能成就。应如是观外因缘法因

xiāng yīng yì yīng yún hé guān wài yīn yuán fǎ yuán xiāng yīng
相应义。应云何观外因缘法缘相应

yì wèi liù jiè hé hé gù yǐ hé liù jiè hé hé
义。谓六界和合故。以何六界和合。

suǒ wèi dì shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè děng hé hé wài yīn
所谓地水火风空时界等和合。外因

yuán fǎ ér dé shēng qǐ yīng rú shì guān wài yīn yuán fǎ
缘法而得生起。应如是观外因缘法

yuán xiāng yīng yì dì jiè zhě néng chí yú zhǒng shuǐ
缘相应义。地界者。能持于种。水

jiè zhě rùn zì yú zhǒng huǒ jiè zhě néng nuǎn yú
界者。润渍于种。火界者。能暖于

zhǒng fēng jiè zhě dòng yáo yú zhǒng kōng jiè zhě
种。风界者。动摇于种。空界者。

bú zhàng yú zhǒng shí zé néng biàn zhǒng zǐ ruò wú cǐ
不障于种。时则能变种子。若无此

zhòng yuán zhǒng zé bù néng ér shēng yú yá ruò wài dì
众缘。种则不能而生于芽。若外地

jiè wú bú jù zú   rú shì nǎi zhì shuǐ huǒ fēng kōng shí
界无不具足。如是乃至水火风空时

děng wú bú jù zú   yī qiè hé hé   zhǒng zǐ miè shí
等。无不具足。一切和合。种子灭时

ér yá dé shēng   cǐ zhōng dì jiè bú zuò shì niàn   wǒ
而芽得生。此中地界不作是念。我

néng rèn chí zhǒng zǐ   rú shì shuǐ jiè yì bú zuò shì niàn
能任持种子。如是水界亦不作是念。

wǒ néng rùn zì yú zhǒng huǒ jiè yì bú zuò shì niàn   wǒ
我能润渍于种。火界亦不作是念。我

néng nuǎn yú zhǒng zǐ   fēng jiè yì bú zuò shì niàn   wǒ néng
能暖于种子。风界亦不作是念。我能

dòng yáo yú zhǒng kōng jiè yì bú zuò shì niàn   wǒ néng bú
动摇于种。空界亦不作是念。我能不

zhàng yú zhǒng   shí yì bú zuò shì niàn   wǒ néng biàn yú
障于种。时亦不作是念。我能变于

zhǒng zǐ   zhǒng zǐ yì bú zuò shì niàn   wǒ néng shēng yá
种子。种子亦不作是念。我能生芽。

yá yì bú zuò shì niàn   wǒ jīn cóng cǐ zhòng yuán ér
芽亦不作是念。我今从此众缘而

shēng   suī rán   yǒu cǐ zhòng yuán   ér zhǒng miè shí
生。虽然。有此众缘。而种灭时。

yá jí dé shēng   rú shì yǒu huā zhī shí   shí jí dé
芽即得生。如有花之时。实即得

shēng   bǐ yá yì fēi zì zuò   yì fēi tā zuò   fēi zì
生。彼芽亦非自作。亦非他作。非自

tā jù zuò fēi zì zài zuò yì fēi shí biàn fēi zì
他俱作。非自在作。亦非时变。非自
xìng shēng yì fēi wú yīn ér shēng suī rán dì shuǐ
性生。亦非无因而生。虽然。地水
huǒ fēng kōng shí jiè děng hé hé zhǒng miè zhī shí ér yá
火风空时界等和合。种灭之时而芽
dé shēng shì gù yīng rú shì guān wài yīn yuán fǎ yuán xiāng
得生。是故应如是观外因缘法缘相
yīng yì yīng yì wǔ zhǒng guān bǐ wài yīn yuán fǎ hé děng
应义。应以五种观彼外因缘法。何等
wéi wǔ bù cháng bú duàn bù yí cóng yú xiǎo yīn
为五。不常。不断。不移。从于小因
ér shēng dà guǒ yǔ bǐ xiàng sì yún hé bù cháng
而生大果。与彼相似。云何不常。
wéi yá yǔ zhǒng gè bié yì gù bǐ yá fēi zhǒng
为芽与种。各别异故。彼芽非种。
fēi zhǒng huài shí ér yá dé shēng yì fēi bú miè ér dé
非种坏时而芽得生。亦非不灭而得
shēng qǐ zhǒng huài zhī shí ér yá dé shēng shì gù bù
生起。种坏之时而芽得生。是故不
cháng yún hé bù duàn fēi guò qù zhǒng huài ér shēng yú
常。云何不断。非过去种坏而生于
yá yì fēi bú miè ér dé shēng qǐ zhǒng zǐ yì huài
芽。亦非不灭而得生起。种子亦坏。
dāng ěr zhī shí rú chèn gāo xià ér yá dé shēng shì
当尔之时。如秤高下而芽得生。是

gù bú duàn yún hé bù yí yá yǔ zhǒng bié yá fēi
故不断。云何不移。芽与种别。芽非
zhǒng gù shì gù bù yí yún hé xiǎo yīn ér shēng dà
种故。是故不移。云何小因而生大
guǒ cóng xiǎozhǒng zǐ ér shēng dà guǒ shì gù cóng yú
果。从小种子而生大果。是故从于
xiǎo yīn ér shēng dà guǒ yún hé yǔ bǐ xiàng sì rú
小因而生大果。云何与彼相似。如
suǒ zhí zhǒng shēng bǐ guǒ gù shì gù yǔ bǐ xiàng sì
所植种。生彼果故。是故与彼相似。
shì yǐ wǔ zhǒngguān wài yīn yuán zhī fǎ rú shì nèi yīn
是以五种观外因缘之法。如是内因
yuán fǎ yì yǐ èr zhǒng ér dé shēng qǐ yún hé wéi
缘法。亦以二种而得生起。云何为
èr suǒ wèi yīn xiāngyīng yuán xiāngyīng hé zhě shì
二。所谓因相应。缘相应。何者是
nèi yīn yuán fǎ yīn xiāngyīng yì suǒ wèi shǐ cóng wú míng
内因缘法因相应义。所谓始从无明
yuán xíng nǎi zhì shēngyuán lǎo sǐ ruò wú míng bù shēng
缘行。乃至生缘老死。若无明不生。
xíng yì bù yǒu nǎi zhì ruò wú yǒu shēng lǎo sǐ fēi
行亦不有。乃至若无有生。老死非
yǒu rú shì yǒu wú míng gù xíng nǎi dé shēng nǎi zhì
有。如是有无明故。行乃得生。乃至
yǒu shēng gù lǎo sǐ dé yǒu wú míng yì bù zuò shì
有生故。老死得有。无明亦不作是

niàn wǒ néng shēng xíng xíng yì bú zuò shì niàn wǒ cóng
念。我能生行。行亦不作是念。我从

wú míng ér shēng nǎi zhì shēng yì bú zuò shì niàn wǒ
无明而生。乃至生亦不作是念。我

néng shēng yú lǎo sǐ lǎo sǐ yì bú zuò shì niàn wǒ cóng
能生于老死。老死亦不作是念。我从

shēng yǒu suī rán yǒu wú míng gù xíng nǎi dé shēng
生有。虽然。有无明故。行乃得生。

rú shì yǒu shēng gù lǎo sǐ dé yǒu shì gù yīng rú shì
如是有生故。老死得有。是故应如是

guān nèi yīn yuán fǎ yīn xiāng yīng yì yīng yún hé guān nèi
观内因缘法因相应义。应云何观内

yīn yuán fǎ yuán xiāng yīng shì wéi liù jiè hé hé gù
因缘法缘相应事。为六界和合故。

yǐ hé liù jiè hé hé suǒ wèi dì shuǐ huǒ fēng kōng shí
以何六界和合。所谓地水火风空识

jiè děng hé hé gù yīng rú shì guān nèi yīn yuán fǎ yuán
界等和合故。应如是观内因缘法缘

xiāng yīng shì hé zhě shì nèi yīn yuán fǎ dì jiè zhī
相应事。何者是内因缘法地界之

xiàng wéi cǐ shēn zhōng zuò jiān yīng zhě míng wéi dì jiè
相。为此身中作坚硬者。名为地界。

wéi lìng cǐ shēn ér jù jí zhě míng wéi shuǐ jiè néng xiāo
为令此身而聚集者。名为水界。能消

shēn suǒ shí yīn jiào dàn zhě míng wéi huǒ jiè wéi cǐ shēn
身所食饮嚼啖者。名为火界。为此身

zhōng zuò nèi wài chū rù xī zhě míng wéi fēng jiè wéi cǐ
中作内外出入息者。名为风界。为此

shēnzhōng zuò xū tōng zhě míng wéi kōng jiè wǔ shí shēn
身中作虚通者。名为空界。五识身

xiāngyīng jí yǒu lòu yì shí yóu rú shù lú néng
相应。及有漏意识。犹如束芦。能

chéng jiù cǐ shēn míng sè yá zhě míng wéi shí jiè ruò wú
成就此身名色芽者。名为识界。若无

cǐ zhòng yuán shēn zé bù shēng ruò nèi dì jiè wú
此众缘。身则不生。若内地界。无

bú jù zú rú shì nǎi zhì shuǐ huǒ fēng kōng shí jiè děng
不具足。如是乃至水火风空识界等。

wú bú jù zú yī qiè hé hé shēn jí dé shēng bǐ
无不具足。一切和合。身即得生。彼

dì jiè yì bú zuò shì niàn wǒ néng ér zuò shēnzhōng jiān
地界亦不作是念。我能而作身中坚

yìng zhī shì shuǐ jiè yì bú zuò shì niàn wǒ néng wéi shēn
硬之事。水界亦不作是念。我能为身

ér zuò jù jí huǒ jiè yì bú zuò niàn wǒ néng ér xiāo
而作聚集。火界亦不作念。我能而消

shēn suǒ shí yǐn jiǎo dàn zhī shì fēng jiè yì bú zuò niàn
身所食饮嚼啖之事。风界亦不作念。

wǒ néng zuò nèi wài chū rù xī kōng jiè yì bú zuò niàn
我能作内外出入息。空界亦不作念。

wǒ néng ér zuò shēnzhōng xū tōng zhī shì shí jiè yì bú
我能而作身中虚通之事。识界亦不

zuò niàn wǒ néng chéng jiù cǐ shēn míng sè zhī yá shēn yì
作念。我能成就此身名色之芽。身亦

bú zuò shì niàn wǒ cóng cǐ zhòng yuán ér shēng suī rán
不作是念。我从此众缘而生。虽然。

yǒu cǐ zhòng yuán zhī shí shēn jí dé shēng bǐ dì jiè
有此众缘之时。身即得生。彼地界。

yì fēi shì wǒ fēi shì zhòng shēng fēi mìng zhě fēi
亦非是我。非是众生。非命者。非

shēng zhě fēi rú tóng fēi zuò zhě fēi nán fēi nǚ
生者。非儒童。非作者。非男。非女。

fēi huáng mén fēi zì zài fēi wǒ suǒ yì fēi yú děng
非黄门。非自在。非我所。亦非余等。

rú shì nǎi zhì shuǐ jiè huǒ jiè fēng jiè kōng jiè shí jiè
如是乃至水界火界风界空界识界。

yì fēi shì wǒ fēi shì zhòng shēng fēi mìng zhě fēi
亦非是我。非是众生。非命者。非

shēng zhě fēi rú tóng fēi zuò zhě fēi nán fēi nǚ
生者。非儒童。非作者。非男。非女。

fēi huáng mén fēi zì zài fēi wǒ suǒ yì fēi yú děng
非黄门。非自在。非我所。亦非余等。

hé zhě shì wú míng yú cǐ liù jiè qǐ yú yī
何者是无明。于此六界。起于一

xiǎng yī hé xiǎng cháng xiǎng jiān láo xiǎng bú huài
想。一合想。常想。坚牢想。不坏

xiǎng ān lè xiǎng zhòng shēng mìng shēng zhě yǎng
想。安乐想。众生。命。生者。养

yù shì fū rén rú tóng zuò zhě wǒ wǒ
育。士夫。人。儒童。作者。我。我

suǒ xiǎngděng jí yú zhǒngzhǒng wú zhī cǐ shì wú míng
所想等。及余种种无知。此是无明。

yǒu wú míng gù yú zhū jìng jiè qǐ tān chēn chí yú zhū
有无明故。于诸境界起贪嗔痴。于诸

jìng jiè qǐ tān chēn chí zhě cǐ shì wú míng yuán xíng ér
境界起贪嗔痴者。此是无明缘行。而

yú zhū shì néng liǎo bié zhě míng zhī wéi shí yǔ shí jù
于诸事能了别者。名之为识。与识俱

shēng sì qǔ yùn zhě cǐ shì míng sè yī míng sè zhū
生四取蕴者。此是名色。依名色诸

gēn míng wéi liù rù sān fǎ hé hé míng zhī wéi chù
根。名为六入。三法和合。名之为触。

jué shòu chù zhě míng zhī wéi shòu yú shòu tān zhe míng
觉受触者。名之为受。于受贪着。名

zhī wéi ài zēngzhǎng ài zhě míng zhī wéi qǔ cóng qǔ
之为爱。增长爱者。名之为取。从取

ér shēng néng shēng yè zhě míng zhī wéi yǒu ér cóng
而生。能生业者。名之为有。而从

bǐ yīn suǒ shēng zhī yùn míng zhī wéi shēng shēng yǐ
彼因所生之蕴。名之为生。生已。

yùn chéng shu zhě míng zhī wéi lǎo lǎo yǐ yùn miè huài
蕴成熟者。名之为老。老已。蕴灭坏

zhě míng zhī wéi sǐ lín zhōng zhī shí nèi jù tān zhe
者。名之为死。临终之时。内具贪着

jí rè nǎo zhě míng zhī wéi chóu cóng chóu ér shēng zhū yán
及热恼者。名之为愁。从愁而生诸言

cí zhě míng zhī wéi tàn wǔ shí shēn shòu kǔ zhě míng
辞者。名之为叹。五识身受苦者。名

zhī wéi kǔ zuò yì yì shí shòu zhū kǔ zhě míng zhī wéi
之为苦。作意意识受诸苦者。名之为

yōu jù rú shì děng jí suí fán nǎo zhě míng zhī wéi
忧。具如是等及随烦恼者。名之为

nǎo dà hēi àn gù gù míng wú míng zào zuò gù míng
恼。大黑闇故。故名无明。造作故名

zhū xíng liǎo bié gù míng shí xiāng yī gù míng míng
诸行。了别故名识。相依故。名名

sè wéi shēng mén gù míng liù rù chù gù míng chù
色。为生门故名六入。触故。名触。

shòu gù míng shòu kě gù míng ài qǔ gù míng
受故。名受。渴故。名爱。取故。名

qǔ shēng hòu yǒu gù míng yǒu shēng yùn gù míng shēng
取。生后有故名有。生蕴故。名生。

yùn shú gù míng lǎo yùn huài gù míng sǐ chóu gù
蕴熟故。名老。蕴坏故。名死。愁故。

míng chóu tàn gù míng tàn nǎo shēn gù míng kǔ nǎo
名愁。叹故名叹。恼身故。名苦。恼

xīn gù míng yōu fán nǎo gù míng nǎo fù cì
心故。名忧。烦恼故。名恼。复次。

bù liǎo zhēn xìng diān dǎo wú zhī míng wéi wú míng rú
不了真性。颠倒无知。名为无明。如

shì yǒu wú míng gù néng chéng sān xíng suǒ wèi fú
是有无明故。能成三行。所谓福

xíng zuì xíng bú dòng xíng cóng yú fú xíng ér shēng fú
行。罪行。不动行。从于福行而生福

xíng shí zhě cǐ shì wú míng yuán xíng cóng yú zuì xíng ér
行识者。此是无明缘行。从于罪行而

shēng zuì xíng shí zhě cǐ zé míng wéi xíng yuán shí cóng yú
生罪行识者。此则名为行缘识。从于

bú dòng xíng ér shēng bú dòng xíng shí zhě cǐ zé míng wéi
不动行而生不动行识者。此则名为

shí yuán míng sè míng sè zēng zhǎng gù cóng liù rù mén
识缘名色。名色增长故。从六入门

zhōng néng chéng shì zhě cǐ shì míng sè yuán liù rù cóng
中能成事者。此是名色缘六入。从

yú liù rù ér shēng liù jù chù zhě cǐ shì liù rù yuán
于六入而生六聚触者。此是六入缘

chù cóng yú suǒ chù ér shēng bǐ shòu zhě cǐ zé míng wéi
触。从于所触而生彼受者。此则名为

chù yuán shòu liǎo bié shòu yǐ ér shēng rǎn ài dān zhù
触缘受。了别受已。而生染爱耽著

zhě cǐ zé míng wéi shòu yuán ài zhī yǐ ér shēng rǎn
者。此则名为受缘爱。知己。而生染

ài dān zhe gù bú yù yuǎn lí hǎo sè jí yú ān lè
爱耽着故。不欲远离好色及于安乐。

ér shēng yuàn lè zhě cǐ shì ài yuán qǔ shēng yuàn lè
而生愿乐者。此是爱缘取。生愿乐

yǐ cóng shēn kǒu yì zào hòu yǒu yè zhě cǐ shì qǔ
已。从身口意。造后有业者。此是取

yuán yǒu cóng yú bǐ yè suǒ shēng yùn zhě cǐ shì yǒu yuán
缘有。从于彼业所生蕴者。此是有缘

shēng shēng yǐ zhū yùn chéng shu jí miè huài zhě cǐ
生。生已。诸蕴成熟及灭坏者。此

zé míng wéi shēng yuán lǎo sǐ shì gù bǐ yīn yuán shí èr
则名为生缘老死。是故彼因缘十二

zhī fǎ hù xiāng wéi yīn hù xiāng wéi yuán fēi
支法。互相为因。互相为缘。非

cháng fēi wú cháng fēi yǒu wéi fēi wú wéi fēi
常。非无常。非有为。非无为。非

wú yīn fēi wú yuán fēi yǒu shòu fēi jìn fǎ fēi
无因。非无缘。非有受。非尽法。非

huài fǎ fēi miè fǎ cóng wú shǐ yǐ lái rú bào liú
坏法。非灭法。从无始已来。如暴流

shuǐ ér wú duàn jué suī rán cǐ yīn yuán shí èr zhī
水而无断绝。虽然。此因缘十二支

fǎ hù xiāng wéi yīn hù xiāng wéi yuán fēi cháng fēi
法。互相为因。互相为缘。非常。非

wú cháng fēi yǒu wéi fēi wú wéi fēi wú yīn fēi
无常。非有为。非无为。非无因。非

wú yuán fēi yǒu shòu fēi jìn fǎ fēi huài fǎ fēi
无缘。非有受。非尽法。非坏法。非

miè fǎ cóng wú shǐ yǐ lái rú bào liú shuǐ ér wú duàn
灭法。从无始已来。如暴流水而无断

jué yǒu qí sì zhī néng shè shí èr yīn yuán zhī fǎ
绝。有其四支。能摄十二因缘之法。

yún hé wéi sì suǒ wèi wú míng ài yè shí
云何为四。所谓无明。爱。业。识。

shí zhě yǐ zhǒng zǐ xìng wéi yīn yè zhě yǐ tián xìng
识者。以种子性为因。业者。以田性

wéi yīn wú míng jí ài yǐ fán nǎo xìng wéi yīn cǐ
为因。无明及爱。以烦恼性为因。此

zhōng yè jí fán nǎo néng shēng zhǒng zǐ zhī shí yè zé
中业及烦恼。能生种子之识。业则

néng zuò zhǒng zǐ shí tián ài zé néng rùn zhǒng zǐ zhī
能作种子识田。爱则能润种子之

shí wú míng néng zhí zhǒng zǐ zhī shí ruò wú cǐ zhòng
识。无明能殖种子之识。若无此众

yuán zhǒng zǐ zhī shí ér bù néng chéng bǐ yè yì bú
缘。种子之识而不能成。彼业亦不

zuò niàn wǒ jīn néng zuò zhǒng zǐ shí tián ài yì bú zuò
作念。我今能作种子识田。爱亦不作

niàn wǒ jīn néng rùn yú zhǒng zǐ zhī shí wú míng yì bú
念。我今能润于种子之识。无明亦不

zuò niàn wǒ jīn néng zhí zhǒng zǐ zhī shí bǐ zhǒng zǐ
作念。我今能殖种子之识。彼种子

shí yì bú zuò niàn wǒ jīn cóng cǐ zhòng yuán ér shēng
识亦不作念。我今从此众缘而生。

suī rán zhǒng zǐ zhī shí yī bǐ yè tián jí ài suǒ
虽然。种子之识。依彼业田。及爱所

rùn wú míng fèn rǎng suǒ shēng zhī chù rù yú mǔ tāi
润。无明粪壤所生之处。入于母胎。

néng shēng míng sè zhī yá bǐ míng sè yá yì fēi zì
能生名色之芽。彼名色芽。亦非自

zuò yì fēi tā zuò fēi zì tā jù zuò fēi zì zài
作。亦非他作。非自他俱作。非自在

huà yì fēi shí biàn fēi zì xìng shēng fēi jiǎ zuò zhě
化。亦非时变。非自性生。非假作者。

yì fēi wú yīn ér shēng suī rán fù mǔ hé hé shí
亦非无因而生。虽然。父母和合时。

jí yú yuán hé hé zhī shí wú wǒ zhī fǎ wú wǒ wǒ
及余缘和合之时。无我之法。无我我

suǒ yóu rú xū kōng bǐ zhū huàn fǎ yīn jí zhòng yuán
所。犹如虚空。彼诸幻法。因及众缘

wú bú jù zú gù yī bǐ shēng chù rù yú mǔ tāi
无不具足故。依彼生处。入于母胎。

zé néng chéng jiù zhí shòu zhǒng zǐ zhī shí míng sè zhī
则能成就执受种子之识。名色之

yá rú yǎn shí shēng shí ruò jù wǔ yuán ér zé dé
芽。如眼识生时。若具五缘而则得

shēng yún hé wéi wǔ suǒ wèi yī yǎn sè míng kōng
生。云何为五。所谓依眼。色。明空

yī zuò yì gù yǎn shí dé shēng cǐ zhōng yǎn zé néng
依作意故。眼识得生。此中眼则能

zuò yǎn shí suǒ yī sè zé néng zuò yǎn zhī zhī jìng míng
作眼识所依。色则能作眼识之境。明

zé néng wéi xiǎn xiàn zhī shì kōng zé néng wéi bú zhàng zhī
则能为显现之事。空则能为不障之

shì zuò yì néng wéi sī xiǎng zhī shì ruò wú cǐ zhòng
事。作意能为思想之事。若无此众

yuán yǎn shí bù shēng ruò nèi rù yǎn wú bú jù zú
缘。眼识不生。若内入眼。无不具足。

rú shì nǎi zhì sè míng kōng zuò yì wú bú jù zú yī
如是乃至色明空作意。无不具足。一

qiè hé hé zhī shí yǎn shí dé shēng bǐ yǎn yì bú zuò
切和合之时。眼识得生。彼眼亦不作

shì niàn wǒ jīn néng wéi yǎn shí suǒ yī sè yì bú
是念。我今能为眼识所依。色亦不

niàn wǒ jīn néng zuò yǎn zhì zhī jìng míng yì bú zuò
念。我今能作眼识之境。明亦不作

niàn wǒ jīn néng zuò yǎn shí xiǎn xiàn zhī shì kōng yì bú
念。我今能作眼识显现之事。空亦不

zuò niàn wǒ jīn néng wéi yǎn shí bú zhàng zhī shì zuò yì
作念。我今能为眼识不障之事。作意

yì bú zuò niàn wǒ jīn néng wéi yǎn shí suǒ sī bǐ yǎn
亦不作念。我今能为眼识所思。彼眼

shí yì bú zuò niàn wǒ shì cóng cǐ zhòng yuán ér yǒu suī
识亦不作念。我是从此众缘而有。虽

rán yǒu cǐ zhòng yuán yǎn shí dé shēng nǎi zhì zhū
然。有此众缘。眼识得生。乃至诸

yú gēn děng suí lèi zhī zhī rú shì wú yǒu shǎo fǎ ér
余根等。随类知之。如是无有少法而

cóng cǐ shì yí zhì tā shì suī rán yīn jí zhòngyuán wú
从此世移至他世。虽然。因及众缘无
bú jù zú gù yè guǒ yì xiàn pì rú míng jìng zhī
不具足故。业果亦现。譬如明镜之
zhōng xiàn qí miànxiàng suī bǐ miànxiàng bù yí jìng
中。现其面像。虽彼面像。不移镜
zhōng yīn jí zhòngyuán wú bú jù zú gù miànxiàng yì
中。因及众缘无不具足故。面像亦
xiàn rú shì wú yǒu shǎo xǔ cóng yú cǐ miè shēng qí yú
现。如是无有少许从于此灭。生其余
chù yīn jí zhòngyuán wú bú jù zú gù yè guǒ yì
处。因及众缘无不具足故。业果亦
xiàn pì rú yuè lún cóng cǐ sì wàn èr qiān yóu xún ér
现。譬如月轮。从此四万二千由旬而
xíng bǐ yuè lún xíngxiàng xiàn qí yǒu shuǐ xiǎo qì zhōng
行。彼月轮形像。现其有水小器中
zhě bǐ yuè lún yì bù cóng bǐ yí zhì yú yǒu shuǐ zhī
者。彼月轮亦不从彼移至于有水之
qì suī rán yīn jí zhòngyuán wú bú jù zú gù yuè
器。虽然。因及众缘无不具足故。月
lún yì xiàn rú shì wú yǒu shǎo xǔ cóng yú cǐ miè ér
轮亦现。如是无有少许从于此灭而
shēng yú chù yīn jí zhòngyuán wú bú jù zú gù yè
生余处。因及众缘无不具足故。业
guǒ yì xiàn pì rú qí huǒ yīn jí zhòngyuán ruò bú jù
果亦现。譬如其火。因及众缘若不具

zú ér bù néng rán yīn jí zhòngyuán jù zú zhī shí
足。而不能燃。因及众缘具足之时。

nǎi kě dé rán rú shì wú wǒ zhī fǎ wú wǒ wǒ
乃可得燃。如是无我之法。无我我

suǒ yóu rú xū kōng yī bǐ huàn fǎ yīn jí zhòngyuán
所。犹如虚空。依彼幻法。因及众缘

wú bú jù zú gù suǒ shēng zhī chù rù yú mǔ tāi zé
无不具足故。所生之处入于母胎。则

néng chéng jiù zhǒng zǐ zhī shí yè jí fán nǎo suǒ shēng míng
能成就种子之识。业及烦恼所生名

sè zhī yá shì gù yīng rú shì guān nèi yīn yuán fǎ yuán
色之芽。是故应如是观内因缘法缘

xiāng yīng shì yīng yǐ wǔ zhǒng guān nèi yīn yuán zhī fǎ
相应事。应以五种观内因缘之法。

yún hé wéi wǔ bù cháng bù duàn bù yí cóng yú
云何为五。不常。不断。不移。从于

xiǎo yīn ér shēng dà guǒ yǔ bǐ xiàng sì yún hé bù
小因而生大果。与彼相似。云何不

cháng suǒ wèi bǐ hòu miè yùn yǔ bǐ shēng fēn gè yì
常。所谓彼后灭蕴。与彼生分各异。

wéi hòu miè yùn fēi shēng fēn gù bǐ hòu miè yùn yì miè
为后灭蕴非生分故。彼后灭蕴亦灭。

shēng fēn yì dé xiàn gù shì gù bù cháng yún hé bù
生分亦得现故。是故不常。云何不

duàn fēi yī hòu miè yùn miè huài zhī shí shēng fēn dé
断。非依后灭蕴灭坏之时。生分得

yǒu yì fēi bú miè bǐ hòu miè yùn yì miè dāng ěr
有。亦非不灭。彼后灭蕴亦灭。当尔

zhī shí shēng fēn zhī yùn rú chēng gāo xià ér dé shēng
之时。生分之蕴。如秤高下而得生

gù shì gù bú duàn yún hé bù yí wéi zhū yǒu qíng
故。是故不断。云何不移。为诸有情。

cóng fēi zhòng tóng fēn chù néng shēng zhòng tóng fēn chù gù
从非众同分处。能生众同分处故。

shì gù bù yí yún hé cóng yú xiǎo yīn ér shēng dà guǒ
是故不移。云何从于小因而生大果。

zuò yú xiǎo yè gǎn dà yì shú shì gù cóng yú xiǎo yīn
作于小业。感大异熟。是故从于小因

ér shēng dà guǒ rú suǒ zuò yīn gǎn bǐ guǒ gù yǔ
而生大果。如所作因。感彼果故。与

bǐ xiàng sì shì gù yīng yǐ wǔ zhǒng guān yīn yuán zhī
彼相似。是故应以五种观因缘之

fǎ zūn zhě shè lì zǐ ruò fù yǒu rén néng yǐ zhèng
法。尊者舍利子。若复有人。能以正

zhì cháng guān rú lái suǒ shuō yīn yuán zhī fǎ wú
智。常观如来所说因缘之法。无

shòu lí shòu rú shí xìng wú cuò miù xìng wú
寿。离寿。如实性。无错谬性。无

shēng wú qǐ wú zuò wú wéi wú zhàng ài wú
生。无起。无作。无为。无障碍。无

jìng jiè jì jìng wú wèi wú qīn duó wú jìn bú
境界。寂静。无畏。无侵夺。无尽。不

jì jìng xiàng bù yǒu xū kuáng wú jiān shí rú
寂 静 相 。 不 有 。 虚 。 诳 。 无 坚 实 。 如
bìng rú yōng rú jiàn guò shī wú
病 。 如 痈 。 如 箭 。 过 失 。 无
cháng kǔ kōng wú wǒ zhě wǒ yú guò qù ér yǒu
常 。 苦 。 空 。 无 我 者 。 我 于 过 去 而 有
shēng yē ér wú shēng yē ér bù fēn bié guò qù zhī
生 耶 。 而 无 生 耶 。 而 不 分 别 过 去 之
jì yú wèi lái shì shēng yú hé chù yì bù fēn bié
际 。 于 未 来 世 。 生 于 何 处 。 亦 不 分 别
wèi lái zhī jì cǐ shì hé yē cǐ fù yún hé ér
未 来 之 际 。 此 是 何 耶 。 此 复 云 何 。 而
zuò hé wù cǐ zhū yǒu qíng cóng hé ér lái cóng yú
作 何 物 。 此 诸 有 情 。 从 何 而 来 。 从 于
cǐ miè ér shēng hé chù yì bù fēn bié xiàn zài zhī yǒu
此 灭 而 生 何 处 。 亦 不 分 别 现 在 之 有 。
fù néng miè yú shì jiān shā mén pó luó mén bù tóng zhū
复 能 灭 于 世 间 沙 门 婆 罗 门 不 同 诸
jiàn suǒ wèi wǒ jiàn zhòngshēng jiàn shòu zhě jiàn rén
见 。 所 谓 我 见 。 众 生 见 。 寿 者 见 。 人
jiàn xī yǒu jiàn jí xiáng jiàn kāi hé zhī jiàn shàn
见 。 希 有 见 。 吉 祥 见 。 开 合 之 见 。 善
liǎo zhī gù rú duō luó shù míng liǎo duàn chú zhū gēn zāi
了 知 故 。 如 多 罗 树 。 明 了 断 除 诸 根 栽
yǐ yú wèi lái shì zhèng dé wú shēng wú miè zhī fǎ
已 。 于 未 来 世 。 证 得 无 生 无 灭 之 法 。

zūn zhě shè lì zǐ ruò fù yǒu rén jù zú rú shì wú
尊者舍利子。若复有人。具足如是无
shēng fǎ rěn shàn néng liǎo bié cǐ yīn yuán fǎ zhě rú
生法忍。善能了别此因缘法者。如
lái yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng zú shàn shì shì
来。应供。正遍知。明行足。善逝。世
jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fu tiān rén
间解。无上士。调御丈夫。天人
shī fó shì zūn jí yǔ shòu ā nòng duō luó sān miǎo
师。佛。世尊。即与授阿耨多罗三藐
sān pú tí jì ěr shí mí lè pú sà mó hē sà shuō
三菩提记。尔时弥勒菩萨摩诃萨说
shì yǔ yǐ shè lì zǐ jí yī qiè shì jiān
是语已。舍利子及一切世间。
tiān rén ā xiū luó jiān tà pó dēng wén mí lè
天。人。阿修罗。犍闍婆等。闻弥勒
pú sà mó hē sà suǒ shuō zhī fǎ xìn shòu fèng xíng
菩萨摩诃萨所说之法。信受奉行。